

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

ЗВІТ

Комітету НААУ з питань міграційного права,
громадянства, захисту від видворення та екстрадиції

за 2024 рік

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМІТЕТ

Комітет НААУ з питань міграційного права, громадянства, захисту від видворення та екстрадиції є постійно діючим колегіальним дорадчим органом, утвореним при Національній асоціації адвокатів України відповідно до рішення РАУ від 11 лютого 2022 року №35.

Метою створення Комітету є: налагодження єдиної практики і правозастосовних підходів у результаті взаємодії з ДМС України, Держприкордонслужби, правоохоронними органами, враховуючи наявну судову практику, що буде сприяти захисту прав людини у міграційній галузі.

Завдання Комітету:

- підготовка пропозицій щодо внесення змін до чинного законодавства, а також участь у роботі відповідних робочих груп у профільних комітетах Верховної Ради України та інших органах державної влади;
- аналіз чинної практики судів і впровадження її дотримання органами державної влади в результаті взаємодії, участі у круглих столах, громадських радах, пропагування дотримання прав людини, співпраця та взаємодія у дотриманні прав людини з ДМС України, Держприкордонслужби, СБУ, Офісом Генерального прокурора, іншими правоохоронними органами;
- співпраця з громадськими об'єднаннями з метою підготовки пропозицій щодо розв'язання суспільно важливих питань, пов'язаних міграційними питаннями;
- виявлення актуальних проблем у сфері захисту прав людини у міграційній сфері та сприяння їх вирішенню;
- підготовка аналітичних і методичних матеріалів для адвокатів у сфері захисту прав людини у міграційній сфері;
- взаємодія з регіональними органами адвокатського самоврядування з питань, що належать до компетенції Комітету;
- організація та проведення семінарів, конференцій, круглих столів, спрямованих на експертне обговорення проблемних питань, підвищення кваліфікації адвокатів.

2. СКЛАД КОМІТЕТУ

Голова Комітету

Коваленко

Дмитро Леонідович

Члени Ради Комітету:

Барашков Кирило Ігорович

Корнієнко Сергій Валерійович

Курц Антоній Володимирович

Заступник голови Комітету:

Васько

Ігор Михайлович

Секретар Комітету:

Кучерявенко

Сергій Сергійович

3. ПРОВЕДЕНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ ПРОТЯГОМ 2024 РОКУ

22 квітня пройшло засідання Комітету на якому детально обговорили план дій на 2024 рік, зокрема з тем:

1. Військовослужбовці – іноземці яких не приймають у громадянство України.

2. Відсутність судової практики скасування громадянства (ст. 21 ЗУ «Про громадянство України) через невиконання зобов'язання здати паспорт попереднього громадянства.

3. Подвійне громадянство в Україні через відсутність заборони в Конституції та приписів в Законі лише про заборону громадянства адміністративних територій, ініціація внесення змін в ЗУ «Про громадянство України».

4. Дискусія про внесення змін у ЗУ «Про імміграцію» в частині повноважень ДМС встановлювати фіктивність укладених шлюбів, негативні наслідки.

5. Внесення змін у КАСУ щодо строків і процедури розгляду справ про імміграцію, громадянство тощо.

4. НАУКОВІ ПУБЛІКАЦІЇ (СТАТТІ, КОМЕНТАРІ, РЕКОМЕНДАЦІЇ ТОЩО), ОПУБЛІКОВАНІ НА САЙТІ НААУ, ВША ТА ЗМІ

6 лютого на сайті НААУ опублікована стаття на тему **“Межі дискреції під час скасування дозволів на імміграцію: судова практика”**. Відповідно до ст. 12 Закону «Про імміграцію» дозвіл на імміграцію скасовується, якщо з'ясується, що його надано на підставі свідомо неправдивих відомостей, підроблених документів, документів, що втратили чинність, або документів, які не підтверджують наявності підстав для отримання дозволу на імміграцію, або на підставі документів, які підтверджують факт перебування у шлюбі, який за рішенням суду визнано недійсним у разі його фіктивності. У міграційному органі у місячний строк мають вивчити ситуацію, за потреби запитати в ініціатора, інших органів виконавчої влади, юридичних і фізичних осіб додаткову інформацію, можливо запросити самих іммігрантів для надання пояснень і на підставі аналізу інформації прийняти відповідне рішення. Втім дискрецію чиновників обмежує практика національних судів та Європейського суду з прав людини. Під час прийняття рішень у справах враховується, якими саме доказами керувався міграційний орган установлюючи факт, що іммігрант подав свідомо неправдиві відомості, підроблені документи чи документи, що втратили чинність. Загалом, повноваження міграційного органу приймати на власний розсуд рішення про скасування дозволів на імміграцію є логічними та обґрунтованими. Адже кожна справа має свої особливості і фактичні обставини потребують від посадової особи комплексного аналізу ситуації. Втім надто широка дискреція призводить до необґрунтованих і протиправних рішень.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/tngca>

5. ДІЯЛЬНІСТЬ КОМІТЕТУ У СФЕРІ АНАЛІЗУ ЗАКОНОПРОЕКТІВ, ЗАУВАЖЕНЬ, ПРОПОЗИЦІЙ, РЕКОМЕНДАЦІЙ, ЕКСПЕРТНИХ ДУМОК

Комітет висловив зауваження до проекту Закону [№9585](#) від 07.08.2023 «Про внесення змін до деяких законів України щодо правового статусу іноземців та осіб без громадянства, які беруть участь у захисті територіальної цілісності та недоторканності України», прийнятий Верховною Радою за основу 9 травня. За правилами статті 9 Закону «Про громадянство України» до громадянства не приймається особа, яка:

- 1) вчинила злочин проти людства чи здійснювала геноцид;
- 2) засуджена в Україні за вчинення тяжкого або особливо тяжкого злочину (до погашення або зняття судимості) з урахуванням рівня загрози для національної безпеки держави;
- 3) вчинила на території іншої держави діяння, яке визнано законодавством України тяжким або особливо тяжким злочином.

Проект пропонує доповнити цей перелік новою підставою відмови: якщо особа «своїми діями створює загрози національній безпеці держави, її суверенітету та територіальній цілісності». Адвокати звернули увагу, що проектом не конкретизується, яким чином і який саме орган державної влади буде уповноважений встановлювати, що особа створює відповідні загрози, внаслідок чого не може бути прийнята до громадянства України.

Детальніше за посиланням: <http://surl.li/fhqyob>

6. ЗДІЙСНЕННЯ ІНШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, СПРЯМОВАНОЇ НА РОЗВИТОК АДВОКАТУРИ В УКРАЇНІ

Комітетом протягом 2024 року було підготовлено звернення до Державної міграційної служби України щодо надання статистичних даних з метою вивчення та аналізу питання набуття громадянства України зазначеною вище категорією іноземців.

НАЦІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ
АДВОКАТІВ УКРАЇНИ

